

**Statistikdokumentation for
Formue og gæld 2017**

1 Indledning

Formålet med denne statistik er at belyse formue og gæld, inklusiv pensionsformuer for forskellige befolkningsgrupper. Den anvendes herudover i analyser af pensionssystemet samt til måling af økonomisk ulighed. Statistikken er produceret siden 2014.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af familiefordelt nettoformue og formue og gæld pr. person eller pr. familie i kroner. Statistikken fordeles efter formue- eller gælds-komponent, familietype, køn, alder, indkomst, ejerforhold til bolig, socioøkonomisk status, samt geografisk efter kommuner.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken indeholder formue- og gældsoplysninger underopdelt på en lang række underposter. Disse oplysninger kan så sammenstilles med oplysninger om husstandstype, indkomst osv. Statistikken vil blive publiceret i Nyt fra Danmarks Statistik, på hjemmesiden mv., og forskere vil få adgang til mikrodata under forskerordningen.

I august publiceres foreløbige data om pensionsformuerne (ekskl. tjenestemandspensioner) i Statistikbanken, mens den samlede formue- og gældsstatistik publiceres ultimo 2016 i såvel statistikbank som i Nyt fra Danmarks Statistik.

De enkelte formue- og gældsposter er beskrevet her: [Oversigt over de enkelte formue- og gældsposter](#)

Specielt om pensionsformuerne henvises til et særligt dokument: [Dokumentation af pensionsvariablerne, herunder tjenestemandspensionerne og efterlønsordningen.](#)

Om forskelle mellem den familiefordelte formue- og gældsstatistik og den nationalregnskabsbaserede statistik henvises til: [Differencer mellem den familiefordelte og den nationalregnskabsbaserede formue og gæld](#)

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Gruppering af familierne efter bl.a.: Familietype, Ejerform til bolig, Indkomst i intervaller, Socioøkonomisk gruppe, Uddannelsesniveau, Kommune. Grupperingerne vil om muligt svare til de, der benyttes i indkomststatistikken.

Formue- og gældsdata er klassificeret efter inspiration fra [OECD](#).

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Alder: Alder pr. 31/12 i året.

Familie: Familien defineret pr. 31.12 i indkomståret. Dvs. at personer som er døde eller flyttet fra familien i løbet af året, ikke er en del af familien. Statistikken benytter Danmarks Statistiks E-familie begreb. Denne afgrænsning er sket for at skabe konsistens med indkomststatistikken

2.5 Enheder

Statistikken offentliggøres på familier eller personer.

2.6 Population

Statistikken dækker hele befolkningens formue- og gældsforhold. I statistikken indgår alle familier, hvor mindst en voksen person har boet i Danmark hele året og er fuldt skattepligtig. Familien opgøres pr. 31. december. Denne afgrænsning er foretaget for at kunne få fuld overensstemmelse med indkomststatistikken.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

For den samlede formuestatistik er opgørelsen pr. 31/12 2014 den første. Enkelte komponenter findes længere tilbage i tid. Se mere under sammenlignelighed over tid.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Kroner pr. familie/person.

2.11 Referencetid

Statistikken belyser situationen ultimo året.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

En lang række data indsamles via SKAT på baggrund af den generelle hjemmel i lov om Danmarks Statistik, § 6. Oplysningerne om pensionsformuer indhentes med udgangspunkt i Lov om Danmarks Nationalbank, § 14 a. Der er ingen EU-regulering på området.

2.14 Indberetningsbyrde

Der er en vis indberetningsbyrde for pensionselskaberne ved indberetning af data om pensionsformuerne, men byrden kan ikke kvantificeres. For øvrige data fra SKAT, er der ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af denne statistik.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data fra de forskellige kilder, som primært er SKAT og de danske pensionselskaber, samles via personidentifikationen og der foretages klassificeringer og aggregeringer.

3.1 Kilder

De fleste data kommer via SKAT - herunder også nogle særligt indberettede oplysninger om pensionsformuer. Hertil kommer oplysninger fra KMD mv., og beregnede oplysninger byggende på andre kilder, for bilerne således brugtvognspriser fra AutoBranchen, salgspriser for fast ejendom mv. Data vedr. pensionsformuer er indsamlet i tæt samarbejde med Danmarks nationalbank.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

For de fleste data er der tale om, at vi fra SKAT modtager udtræk af deres almindelige registre. Mht. pensionsoplysningerne, som SKAT ikke har nogen interesse i, da formuerne ikke beskattes, er det valgt alligevel at lade SKAT stå for modtagelsen af dataene, da SKAT i forvejen er i kontakt med pensionselskaberne. Hertil kommer yderligere supplerende data, der modtages fra KMD eller fra et lille antal kommuner, der ikke er dækket af KMD. Endelig modtages internt beregnede oplysninger vedr. værdien af fast ejendom og tjenestemandspensionerne.

3.4 Datavalidering

Pensionsdataene valideres af såvel Danmarks Statistik som Nationalbanken. Der valideres både på mikroniveau og på makroniveau, hvor data fra hver pensionsudbyder sammenlignes med regnskabsdata. For øvrige oplysninger foretages ingen særskilt validering, idet data antages at være valideret af SKAT forinden.

3.5 Databehandling

Data fra de forskellige kilder samles via personidentifikationen, og der foretages klassificeringer og aggregeringer. Til publiceringer tilføjes så relevante baggrundsoplysninger om familien eller personen.

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik.

4 Relevans

Statistikken er relevant for forskere, ministerier, organisationer, pensionsudbydere og media, som grundlag for prognoser om pensionssystemet samt analyser om sociale forhold, velstandsniveau og økonomisk ulighed. Statistikens grunddata og resultater anvendes også på andre statistikområder i Danmarks Statistik, fx i nationalregnskabet og som komplement til indkomststatistikken.

4.1 Brugerbehov

En individbaseret formue- og gældsstatistik kan give vigtigt input til analyser af, fx hvorledes velfærden er fordelt mellem forskellige husstandstyper. Specielt data om pensionsformuernes fordeling er interessant ved vurderingen af behovet for ændrede beskatningsregler mv. Særligt interesserede er derfor bl.a. forskere, ministerier, organisationer, pensionsudbydere mv.

4.2 Brugertilfredshed

Der afholdes et årligt brugerudvalgsmøde, hvor brugerne kan give udtryk for ønsker til statistikken. Herudover foregår kontakten til brugerne primært via konkrete henvendelser på telefon og e-mail med spørgsmål til statistikken.

4.3 Fuldstændighed af data

Formuekomponenter, hvorom data på individniveau ikke er tilgængelige, indgår ikke. De største af disse komponenter anslås at være unoterede aktier, kontantbeholdninger, inventar mv. vedr. selvstændig virksomhed samt værdien af både, fly og kunstværker ejet af privat personer. Et [notat](#), der kan findes på [formue statistikens hjemmeside](#), belyser, hvilke formuekomponenter, der ikke er medtaget.

5 Præcision og pålidelighed

Kvaliteten af de finansielle data er høj, idet de fleste data er kontrolleret af SKAT, da de er relevante for skattebetalingen mv. Dog kan der være lidt usikkerhed om den præcise klassificering af de enkelte finansielle komponenter, hvis klassificeringen ikke har skattemæssig eller administrativ betydning. For de beregnede markedsværdier af fast ejendom og biler gør en større usikkerhed sig gældende.

5.1 Samlet præcision

Kvaliteten af de finansielle data er høj, idet de fleste data er kontrolleret af SKAT, idet de er relevante for kontrollen af skattebetalingen mv. Dog kan der være lidt usikkerhed om grupperingen indenfor de enkelte finansielle komponenter, hvis det ikke har skattemæssig betydning. Mellem 2015 og 2016 betyder ændret indberetningspraksis fx. at store beløb er flyttet fra "F1.1 Andre lån i pengeinstitutter" til "E.2 Prioritetsgæld i pengeinstitut". Dette har dog ingen betydning for de samlede passiver. Det skal dog bemærkes, at værdien af unoterede aktier, der ikke ligger i depot, ikke indgår. Formuer og deres tilhørende rente- eller udbytteindtægter, der er skjult i udlandet indgår naturligvis heller ikke.

For pensionsoplysningerne gælder, at de ikke er relevante for skattemyndighederne, da der ikke sker beskatningen af formuen. Det giver en lidt ringere datakontrol. Her er data bl.a. kontrolleret ved at sammenligne med regnskabsoplysninger fra pensionsudbydere. Værdien af pensionsformuer i udlandet indgår ikke. For de beregnede markedsværdier af fast ejendom og biler gør en større usikkerhed sig gældende, da disse goder kan være svære at værdisætte præcist.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Ikke registrerede formuer - fx skjulte sorte penge i udlandet og unoterede aktier - er ikke med. Opgørelsen af værdien af fast ejendom bygger bl.a. på de offentlige vurderinger, der har vist sig at kunne ramme ret skævt på individniveau, hvilket den anvendte metode til omregning fra vurderinger til markedspriser ikke kan tage højde for.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Kvaliteten af data varierer fra komponent til komponent. De finansielle komponenter antages samlet set, at være af meget høj kvalitet, idet data, der er relevante for skattebetalingen, er kontrolleret af SKAT. Dog kan der være indberettet forkerte koder, særligt i felter som ikke har direkte administrativ betydning, det kan betyde at beløb flytter mellem enkelte komponenter. Dette påvirker dog ikke de samlede aktiver og passiver. Der er en vis usikkerhed på fx. værdien af boliger og biler som fastsættes på baggrund af salgspriser og brugtvognspriser. Denne usikkerhed kan ikke kvantificeres.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der foretages ingen løbende revisioner. I 2014 og 2015 er nogle bankprodukter indberettet med forkert kode. Det giver i 2016 et databrud mellem "E.2 Realkreditgæld i pengeinstitutter" og "F.1.1 Andre lån i pengeinstitutter".

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres ca. et år efter referenceårets afslutning. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

De endelige tal udkommer ca. et år efter referencetidens udløb. Specielt for pensionsformuerne gælder, at de publiceres i juli/august måned. Disse data er dog foreløbige i den forstand, at de ikke omfatter tjenestemandspensionerne og at populationsafgrænsningen ikke er helt præcis.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken udkommer omkring et år efter årets udløb. Statistikken er fortsat under udvikling, derfor kan publikationstidspunktet variere lidt, indtil den kommer i stabil drift. 2016-versionen blev forsinket pga. sene dataleverancer.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er udarbejdet siden 2014 og er sammenlignelig over tid med undtagelse af et lille databrud mellem 2015 og 2016 og mellem 2016 og 2017. Statistikken udarbejdes efter fælleseuropæiske guidelines, men er internationalt unik, idet det er den eneste næsten fuldt dækkende registerbaserede formuestatistik. Man skal være forsigtig med anvendelsen af statistikken til internationale sammenligninger.

7.1 International sammenlignelighed

Så vidt vides findes der ingen steder en individbaseret formue- og gældsstatistik, der i dækning mv. kan sammenlignes med den danske.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Da statistikken blev etableret i 2014 er de tidsmæssige sammenligningsmuligheder begrænsede. Mellem 2015 og 2016 har ændret indberetningspraksis betydet, at et to cifret milliardbeløb er flyttet fra komponenten "F1.1 andre lån i pengeinstitutter" til "E.2 lån med pant i fast ejendom". De samlede passiver er ikke påvirkede heraf. For bilformuen blev der fra 2017 indført en ny beregningsmetode. Samtidig ændredes den tidligere publicering af bruttopriser (dvs. inkl. forhandleravancer mv.) til nettopriser, der søger at afspejle, hvad man kan sælge sin brugte bil for. Data for de tidligere år er efterfølgende blevet omregnet efter den nye metode For tjenestemandspensionernes vedkommende gælder, at de for årene 2014-2016 var delvis mangelfulde, idet et mindre antal tjenestemænd ikke kunne indgå pga. manglende data. Alle tjenestemænd skulle fra 2017 være omfattet. Dette forhold betyder en stigning i antallet af tjenestemænd og deres samlede formue fra 2016 til 2017, som altså ikke afspejler virkeligheden. For fast ejendom og biler samt finansielle formuekomponenter ekskl. pensionsformuer findes konsistente opgørelser fra perioden 2004-2013. For de samlede passiver kan man finde sammenlignelige mikrodata i indkomststatistikken tilbage til 1997.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

I forbindelse med nationalregnskabet offentliggøres på makroniveau en række formuedata. I 2014 blev der udarbejdet et [notat](#) om differencerne mellem den individbaserede statistik og nationalregnskabet.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives årligt i [Nyt fra Danmarks Statistik](#). I Statistikbanken offentliggøres tallene under [Familiefordelt formue og gæld](#) og [Pension](#). Derudover indgår statistikken i publikationen om [Indkomster](#). Se mere på statistikens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives årligt i [Nyt fra Danmarks Statistik](#) om *Formue og gæld*.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i publikationen om [Indkomster](#), hvor der ia 2014-udgaven indgår et særligt kapitel omkring formuer.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under [Familiefordelt formue og gæld](#) i følgende tabeller:

- [FORMUE7](#): Formue og gæld pr. person efter komponenttype, køn, alder og tid
- [FORMUE1](#): Familiefordelt nettoformue efter komponenttype, familietype og tid
- [FORMUE2](#): Familiefordelt nettoformue efter område, komponenttype og tid
- [FORMUE3](#): Familiefordelt nettoformue efter deciler af ækvivalensvejlet disponibel indkomst, komponenttype og tid
- [FORMUE4](#): Familiefordelt nettoformue efter hovedpersonens socioøkonomiske status, komponenttype og tid
- [FORMUE5](#): Familiefordelt nettoformue efter ejerforhold til bolig, komponenttype og tid

Formuestatistik vedrørende [Pension](#) findes i følgende tabeller:

- [TJEN01](#): Optjent tjenestemandspension for aktive tjenestemænd efter sektor, enhed, køn, faggruppe, aldersgrupper og tid
- [TJEN02](#): Optjent tjenestemandspension for pensionerede tjenestemænd efter sektor, enhed, køn og tid
- [PENS6](#): Pensionsformue (ekskl. tjenestemandspensioner) efter pensionsform, selskabstype, enhed, familietype og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikken anonymiserede mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#). Personnummer mv. samt SE-nummer på pensionsudbyderne er i dette tilfælde fjernet.

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikken er blevet anvendt i [Analyser](#) fra Danmarks Statistik, herunder analyser om:

- [Husholdningernes formue i fast ejendom](#)
- [Forældre køb - hvem er de unge? - og forældrene?](#)
- [Boligejerskab kan forklare en stor del af formueuligheden](#)

samt i en [Bag Tallene](#) fra 2017:

- [9,5 pct. af boligejerne har en gæld på mere end fire årsindkomster](#)

Derudover stilles statistikken anonymiserede grunddata til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

I formidlingen af statistikken er Christiansø slået sammen med Bornholm. Ellers gennemføres ikke nogen særlig diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Særligt vedrørende pensionsformuer henvises til dokumentet [Dokumentation af formuestatistik](#). Dokumentet er udarbejdet i et samarbejde mellem Danmarks Nationalbank og Danmarks Statistik.

Om forskelle mellem den familiefordelte formue- og gældsstatistik og den nationalregnskabsbaserede statistik henvises til dokumentet [Differencer mellem den familiefordelte og den nationalregnskabsbaserede formue og gæld](#).

Derudover er de enkelte formue- og gældsposter beskrevet i dokumentet [Oversigt over de enkelte formue- og gældsposter](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Privatøkonomi og velfærd. Den statistikansvarlige er Bo Møller, tlf. 39 17 31 04, e-mail: BOM@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Privatøkonomi og Velfærd, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Bo Møller

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

bom@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 31 04

9.8 Faxnummer

39 17 39 99